

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EESTIS

Nakkushaigused	2013. a 7 kuud		2012. a 7 kuud		Võrdlus
	Haigete arv	100 000 el. kohta	Haigete arv	100 000 el. kohta	
Kõhutüüfus/paratüüfused	2/0	0,1/0,0	0/0	0,0/0,0	
Salmonelloos	118	8,8	100	7,5	Suurenes 18,0% võrra
Kampülobakterenteriit	210	15,7	91	6,8	Suurenes 2,3 korda
Rotaviirusenteriit	1158	86,4	721	53,8	Suurenes 60,6% võrra
Norwalk-viirusnakkus	761	56,8	350	26,1	Suurenes 2,2 korda
Soolenakkuste summa	2604	194,4	1540	114,9	Suurenes 69,1% võrra
Meningokokknakkus	7	0,5	4	0,3	Suurenes 75,0% võrra
<i>Haemophilus influenzae</i> nakkus	29	2,2	26	1,9	Suurenes 11,5% võrra
Leegionärihaigus	6	0,4	3	0,2	Suurenes 2 korda
Neerusündroomiga hemorraagiline palavik	8	0,6	6	0,4	
Leptospiroos	1	0,07	1	0,07	
Leetrid	2	0,1	3	0,2	
Punetised	2	0,1	0	0,0	Eelmine haigusjuht registreeriti 2009. aastal
Malaaria (sissetoodud)	1	0,07	3	0,2	
HIV-nakkus	207	15,5	199	14,8	Suurenes 4,0% võrra
HIV- tõbi	11	0,8	22	1,6	Vähem 2 korda
Puukentsefaliit	38	2,8	64	4,8	Vähenes 40,6% võrra
Lyme'i tõbi	418	31,2	530	39,5	Vähenes 21,1% võrra
Viirushepatiidid kokku	162	12,1	211	15,7	Vähenes 23,2% võrra
sh äge A-viirushepatiit	4	0,3	48	3,6	Vähenes 12 korda
äge B-viirushepatiit	6	0,4	4	0,3	Suurenes 50% võrra
äge C-viirushepatiit	17	1,3	11	0,8	Suurenes 54,5% võrra

Soolenakkused

Võrreldes 2012. aasta sama perioodiga on haigestumine soolenakkustesse suurenenud 69,1% võrra. Viirusliku etioloogiaga soolenakkused (rotaviirusenteriit ja Norwalk-viirusnakkus) moodustavad 73,7% soolenakkuste üldarvust (2012. aastal – 69,5%). Haigestumine kampülobakterenteriiti suurenes 2,3 korda, salmonelloosi – 18,0% võrra, shigelloosi – 3,3 korda (2013.a – 10 haigusjuhtu, 2012.a – 3 haigusjuht), lambliaasi – 15,6% võrra (2013. a – 148 haigusjuht, 2012. a – 128 haigusjuhtu), rotaviirusenteriiti – 60,6% võrra, Norwalk-viirusnakkusesse – 2,2 korda, muudesse täpsustatud soolenakkustesse – 35,5% võrra (2013. a – 145 haigusjuhtu, 2012. a – 107 haigusjuhtu), *Yersinia enterocolitica* enteriiti – 22,8% võrra (2013.a – 43 haigusjuhtu, 2012. a – 35 haigusjuhtu). Haigestumine *E. coli* soolenakkusesse on 2012. aastaga võrdne. Registreeriti 3 amöbiaasi (2012. aasta statistilised andmed puuduvad). Salmonelloosi tekitajateks olid: *S. Agona* – 20,3%, *S. Braenderup* – 0,8%, *S. Choleraesuis* – 0,8%, *S. Derby* – 1,7%, *S. Enteritidis* – 26,3%, *S. Heidelberg* – 0,8%, *S. Infantis* – 0,8%, *S. Livingstone* – 7,6%, *S. Livingstone* + *S. Typhimurium* (seganakkus) – 2,6%, *S. Newport* – 0,8%, *S. Poona* – 0,8%, *S. Rissen* – 0,8%, *S. Singapore* – 0,8%, *S. Stanley* – 1,7%, *S.*

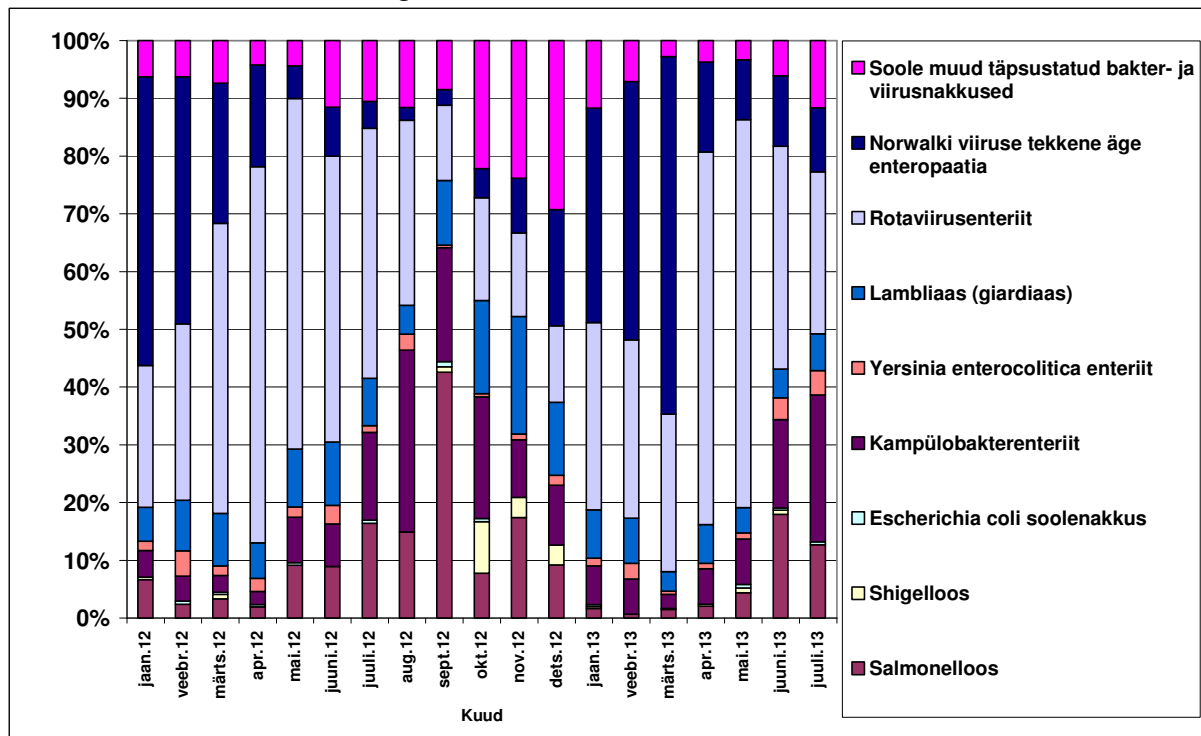
Zanzibar – 3,4%, *S. Typhimurium* – 14,4%, *S. Typhimurium* monofaasiline – 1,7%, *S. Weltevreden* – 0,8%, tüpeerimata salmonellad – 10,2%, diagnoositud kliinilise pildi ja epidemioloogilise seose laboratoorselt tõestatud juhtudega alusel – 2,6%.

Kampülobakterenteriidi tekitajaks oli *Campylobacter jejuni* 74,7%, *Campylobacter coli* – 4,3%, *Campylobacter fetus* – 0,5%, *Campylobacter* spp – 20,5%.

Shigelloosi tekitajaks oli *Shigella sonnei* 50,0%, *Shigella flexneri* 40,0% ja *Shigella dysenteriae* 10,0%.

Muude täpsustatud soolenakkuste tekitajateks olid: adenoviirus – 61,4%, enteroviirused – 13,8%, *Clostridium perfringens* – 7,6%, astroviirus – 9,0%, *Clostridium difficile* – 4,8%, *Aeromonas* spp – 2,1%, *Klebsiella oxytoca* – 1,4%.

Joonis 1. Soolenakkustesse haigestumise struktuur kuude lõikes, 2012-2013

Piisknakkused, sh vaktsiin-välditavad nakkushaigused

Haigestumine pneumokokknakkusesse suurenes 17,1% võrra (2013. a – 82 haigusjuhtu, 2012. a – 70 haigusjuhtu), meningokokknakkusesse – 75,0% võrra, *Haemophilus influenzae* nakkusesse – 11,5% võrra, mumps – 2,5 korda (2013. a – 10 haigusjuhtu, 2012. a – 4 haigusjuhtu), muudesse viirusentsefaliitidesse ja –meningiitidesse – 23 korda (2013. a – 140 haigusjuht, 2012. a – 6 haigusjuhtu), leegionärihaigusesse – 2 korda (2013. a – 6 haigusjuhtu, 2012. a – 3 haigusjuhtu). Esines kaks punetiste haigusjuhtu (eelmine haigusjuht oli 2009. aastal). Haigestumine tuulerõugetesse vähenes 36,0% võrra (2013. a – 4747 haigusjuhtu, 2012. a – 7423 haigusjuhtu), lüskatõhase – 3,5 korda (2013. a – 30 haigusjuhtu, 2012. a – 106 haigusjuhtu), sarlakitesse – 39,0% võrra (2013. a – 358 haigusjuhtu, 2012. a – 587 haigusjuhtu). On vähenenud haigestumine leetritesse.

Summaarne haigestumine **viirushepatiitidesse** on vähenenud 23,2% võrra. Haigestumine A-viirushepatiiti on vähenenud 12 korda, ägedasse B-viirushepatiiti suurenes 50% võrra ning ägedasse C-viirushepatiiti suurenes 54,5% võrra.

2013. aastal registreeritud kroonilise B-viirushepatiidi osakaal moodustab 8,6% (14 haigusjuhtu) ja kroonilise C-viirushepatiidi osakaal – 72,8% (118 haigusjuhtu) registreeritud hepatiidide üldarvust.

Sugulisel teel levivad nakkushaigused

Haigestumine süüfilisse (2013. a – 27 haigusjuhtu, 2012. a – 24 haigusjuhtu) ja klamüüdiannakkustesse (2013. a – 906 haigusjuhtu, 2012. a – 926 haigusjuhtu) on 2012. aastaga võrdne. Haigestumine gonokokknakkusesse on vähenenud 43,0% võrra (2013. a – 73 haigusjuhtu, 2012. a – 128 haigusjuhtu).

2013. aastal registreeritud **HIV-tõve** juhtude arv on 2 korda vähem, avastatud **HIV-nakkuste** arv on 4,0% võrra suurem.

Muudest nakkushaigustest: 2013. aastal registreeriti 8 neerusündroomiga hemorraagilise palaviku juhtu (2012. a – 6), üks trihhinelloos (2012. a ei esinenud), kaks ehhinokokoosi (2012. a 2 juhtu), üks leptospiroos (2012. a – üks), kaks listerioosi (2012. a – üks) ja üks malaaria (2012.a 3 juhtu).

Puukentsefaliidi esimene haigusjuht on registreeritud juunis. Võrreldes 2012. aastaga on haigestumine vähenenud 40,6% võrra.

Puukentsefaliiti haigestumine, 2013. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	8	2,0	
Harjumaa	3	2,3	5
Hiumaa	1	10,0	1
Ida-Virumaa	0	0,0	1
Narva	0	0,0	
Jõgevamaa	1	2,7	1
Järvamaa	0	0,0	
Läänemaa	0	0,0	
Lääne-Virumaa	1	1,5	
Põlvamaa	0	0,0	
Pärnumaa	10	11,3	7
Raplamaa	0	0,0	
Saaremaa	4	11,6	3
Tartumaa	7	4,6	2
Valgamaa	1	3,0	1
Viljandimaa	0	0,0	
Võrumaa	2	5,3	4
Teadmata			13
Kokku	38	2,8	

Lyme'i tõppe (ehk puukborrelioosi) haigestumine vähenes 2013. aastal 21,1% võrra.

Lyme'i tõppe haigestumine, 2013. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	102	25,4	14
Harjumaa	45	34,9	61
Hiiumaa	6	60,1	4
Ida-Virumaa	3	3,0	4
Narva	7	10,3	4
Jõgevamaa	6	16,5	3
Järvamaa	7	19,5	6
Läänemaa	7	25,7	14
Lääne-Virumaa	8	12,0	7
Põlvamaa	12	39,1	8
Pärnumaa	71	80,6	28
Raplamaa	11	30,1	9
Saaremaa	81	234,6	36
Tartumaa	35	23,2	13
Valgamaa	1	3,0	0
Viljandimaa	11	20,0	3
Võrumaa	5	13,4	7
Kokku	418	31,2	

Loomahammustuste arv on vähenenud 11,2% võrra (2013. a – 912, 2012. a – 1027).

Inimesi hammustanud loomad:

- koer – 611 (67,0% juhtudest),
- kass – 264 (29,0% juhtudest),
- rott – 7 (0,8% juhtudest),
- hiir – 5 (0,6% juhtudest),
- kährik – 4 (0,4% juhtudest),
- deegu – 3 (0,3% juhtudest),
- orav – 3 (0,3% juhtudest),
- ahv – 2 (0,2% juhtudest),
- mutt – 2 (0,2% juhtudest),
- mäger – 2 (0,2% juhtudest),
- hobune – 1 (0,1% juhtudest),
- mügri (vesirott) – 1 (0,1% juhtudest),
- naarits – 1 (0,1% juhtudest),
- rebane – 1 (0,1% juhtudest),
- sigat – 1 (0,1% juhtudest),
- tuhkur – 1 (0,1% juhtudest),
- tundmatu loom – 3 (0,3% juhtudest).

2013. aastal ei ole registreeritud botulismi, difteeriat, kaasasündinud süüfilist, tulareemiat, teetanust, toksoplasmoosi.

Reisimisega seotud nakkushaigused Eestis (ajavahemik 01.01.- 31.07.2013)

Haigus	Imporditud haigusjuhtude arv	Riigid, kus toimus nakatumine
A-viirushepatiit	2	Araabia Ühendemiraadid, Egiptus
B-viirushepatiit (äge)	1	Venemaa
Enteroviirusmeningiit	3	Filipiinid, Rootsi, Venemaa
Gripp	5	Valgevene, USA, India, Sri Lanka, Lõuna-Aafrika
Gonokokknakkus	1	Norra
<i>H.Influenzae</i> nakkus	1	Suurbritannia
Kampülobakterenteriit	11	Egiptus 3, Mehhiko, Vietnam, Leedu, Maroko, Lõuna-Aafrika, India, Norra, Hispaania
Kõhutüüfus	2	India
Difüllobotriaas	1	Venemaa
Lamblias (giardiaas)	1	Egiptus
Läkakõha	4	Indoneesia 2, Soome, Tansaania
Leetrid	2	Tai
Leptospiroos	1	Tai
Loomahammustus	5	Tai 3, Venemaa, Soome
Malaaria (<i>p.falciparum</i>)	1	Djibouti
Meningokokknakkus	1	Venemaa
Nakkuslik mononukleos*	4	Suurbritannia, USA, Austria, Hispaania
Noroviirusnakkus	3	Egiptus, Hiina, Ukraina
Puukborrelioos (Lyme'i tõbi)	5	Soome, Saksamaa, Leedu, Läti, Venemaa
Rotaviirusenteriit	18	Egiptus 10, Tai 1, Türgi 4, Soome 1, Bulgaaria 2
Salmonelloos	13	Egiptus 2, Tansaania, Kenya, Malaisia, Tai 3, Valgevene 3, Läti 2
Shigelloos	4	Egiptus 2, India, Sri Lanka
Klamüüdiahaigused	5	Austria 2, Soome 2, Iirimaa
Täpsustamata soolenakkused*	3	Egiptus, Malaisia, Soome
Tuberkuloos*	1	Soome
Tuulerõuged	4	Soome, Suurbritannia, Venemaa, Norra
Sügelised e skaabies*	2	Norra, Soome
KOKKU	104	

* 2013. a kolme kuu andmed. Alates 1. aprillist 2013 ei kuulu tärniga märgitud nakkushaigused registreerimisele nakkushaiguste registris vastavalt VV 01.10.2009 määrusele nr 134 <https://www.riigiteataja.ee/akt/13251225?leiaKehtiv>.

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EUROOPAS ja MAAILMAS

Respiratoorse sündroomiga Lähis-Ida koroonaviiruse MERS-CoV poolt põhjustatud haigusjuhud

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ning Euroopa Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskuse (ECDC) andmetel on seisuga 31.07. 2013 laboratoorselt diagnoositud 94 uut koroonaviiruse MERS-CoV haigusjuhtu, millest 46 on lõppenud surmaga.

Riskipiirkonnaks on praeguse seisuga arvatud järgmised Lähis-Ida riigid: Saudi-Araabia, Katar, Jordaania, Ühendatud Araabia Emiraadid ja naaberriigid: Bahrein, Kuveit, Iraak, Israel, Liibüa, Oman, Süüria ja Jeemen.

Raskekujulised haigus- ja surmajuhud on registreeritud peamiselt nende haigete hulgas, kellel olid kaasuvad haigused. Täiendavat rolli haiguse levikus võib omada immuunpuudulikkus, mis on tekkinud haiguse või ravi tagajärjel ning võib muuta haiguse kliinilist pilti.

Saudi Araabia tervishoiuministeerium soovitas sellel aastal edasi lükata palverännaku järgmistele riskirühmadele kuuluvatele isikutele:

- 65 aastased ja vanemad;
- kuni 12 aasta vanused lapsed;
- rasedad;
- isikud, kes põevad kroonilised haigused - kroonilist kopsu-, südame-, neerude või ainevahetuse süsteemi haigust (eeskätt diabeeti);
- immuunpuudulikkusega inimesed, sealhulgas immuunsüsteemi talitlust pärssivat ravi saavad ja HIV-positiivsed isikud;
- onkoloogilised haiged.

Uue gripiviiruse A (H7N9) poolt põhjustatud haigusjuhud

Alates mai kuust kuni 20.juulini ei registreeritud A(H7N9) poolt põhjustatud uusi haigestumisi. Uus haigusjuht registreeriti 20.07. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetel on Hiinas 31.07.2013 seisuga laboratoorselt diagnoositud 134 A(H7N9) viiruse poolt põhjustatud haigusjuhtu, millest 43 on lõppenud surmaga.

Haigusjuhte on esinenud kuues Hiina idaprovintsis: Šanghai, Jiangsus, Zhejiang, Anhui, Henan ja Beijing. Elanike koguarv on neis provintsidest 330 mln inimest.

Nakkusallikas ja viiruse levikutee on väljaselgitamisel.

Pidevat viiruse levikut inimeselt inimesele ei ole täheldatud.

Kõige tõenäolisem on A(H7N9) viiruse haigusnähtudeta levik kodulindudel ning edasi juhuslikud nakatumised kas kodulindude või kodulindude toodanguga kokkupuutunud inimeste hulgas. Haigestunud on peamiselt seotud eluskanade või kanaliha töötlemisega.

Viirus on madala patogeensusega lindudele, kuid võib nakatada imetajaid sh ka inimesi ning on kergema kanduvusega võrreldes teiste linnugripi viirustega. Riskifaktoriks loetakse inimeste kõrget vanust.

Seoses uut tüüpi gripiviiruse poolt põhjustatud haigusjuhtude esinemisega ei ole WHO soovitanud kehtestada reisikeeldu ega muid täiendavaid piiranguid reisimiseks Hiinasse.

Riskipiirkondades viibides tuleb pidevalt jälgida kohalikku epidemioloogilist olukorda ning järgida hügieenireeglite täitmist.

Leetritesse ja punetitesse haigestumine Euroopas

Leetrid

Ajavahemikul mai 2012 kuni aprill 2013 registreeriti 29-s Euroopa ja EEA riigis + Horvaatias 8586 leetrite haigusjuhtu. 95% haigusjuhtudest registreeriti Prantsusmaal, Hispaanias, Rumeenias, Saksamaal, Suurbritannias ja Itaalias.

14 riigis oli teavitamistase vähem kui 1 haigusjuht 1000000 elaniku kohta.

Vaktsineerimisstaatus selgitati välja 8277 juhul ning 81% haigestunutest olid vaktsineerimata. 1-4 aastastest haigestunutest olid 76% vaktsineerimata.

Viimase 12 kuu jooksul registreeriti üks surmajuht leetritesse ning viiel juhul tüsistus haigus entsefaliidiga.

Maikuu on registreeritud leetrite puhangud Itaalias ja Saksamaal, leetrite puhang Suurbritannias taandub.

Punetised

Ajavahemikul mai 2012 kuni aprill 2013 registreeriti 27-s Euroopa ja EEA riigis 10002 punetiste haigusjuhtu, neist 99% registreeriti Rumeenias ja Poolas. Poolas sündisid kaks last kaasasündinud punetiste sündroomiga (CRS).

Poliomüeliit

21.08.2013. a seisuga registreeriti maailmas kokku 192 poliomüeliidi juhtu, nendest 108 (56%) Somaalias.

Metsiku polioviiruse (WPV1) ringlus Iisraelis

Iisraeli lõuna regioonis (Rahat) isoleeriti heitveest metsiku polioviirust WPV1, mis on arvatavalt sarnane Pakistanis ringleva polioviirusega.

28-1 alla 9-aastasel lapsel registreeriti metsiku polioviiruse poolt põhjustatud asümptomaatilist kandlust. Alla 9-aastaste laste vaktsineerimise kampaaniad (OPV) algasid alates 5. augustist Iisraeli lõuna regioonis ja alates 18. augustist üleriigiliselt.

WHO soovitab kõikidele riikidele pöörata erilist tähelepanu laste vaktsineerimisele poliomüeliidi vastu ja tõhustada poliomüeliidi ning lõdvahalvatuste seiret.